



Funktionelle Lidelser



Viden og Redskaber til Almen Praksis

Funktionelle Lidelser

Viden og Redskaber til Almen Praksis

© Sundhedsstyrelsen, 2021.
Publikationen kan frit refereres
med tydelig kildeangivelse.

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

www.sst.dk

Elektronisk ISBN: 978-87-7014-379-0

Sprog: Dansk
Version: 1.0
Versionsdato: 01092021
Format: pdf

Udgivet af Sundhedsstyrelsen,
September 2021

Indholdsfortegnelse

Forord	4
Budskaber	5
Viden	6
Tidligt i forløbet	7
Patienter med funktionelle lidelser	10
Sygdomsforståelse	10
Symptomhåndtering og -mestring	11
Længere forløb	11
Om redskaberne	13
Hvem kan anvende redskaberne?	14
Hvordan kan man arbejde med redskaberne?	14
Beskrivelse af redskaberne	14
Øvrige behandlingstilbud	17
Kommunale tilbud	17
Fysioterapi	17
Psykolog	17
Privatpraktiserende speciallæger og sygehus	17
Socialmedicinsk udredning	18
Regionale centre	18

Forord

Funktionelle lidelser er hyppige. Studier viser, at 10%¹ af den danske befolkning har en funktionel lidelse i varierende grad, og at 1-2% er invalideret heraf.² Patienter med funktionelle lidelser søger ofte hjælp i almen praksis. En tidlig indsats kan bedre forløbet væsentligt, hvilket giver den praktiserende læge en vigtig rolle i forhold til denne patientgruppe.

Denne udgivelse er udarbejdet til praktiserende læger og indeholder relevant viden om funktionelle lidelser, og giver også konkrete redskaber, som skal gøre det lettere for den praktiserende læge at hjælpe patienter med funktionelle lidelser. Redskaberne kan bruges i samarbejde med patienten til at hjælpe denne til at forstå sin lidelse. Redskaberne kan anvendes mellem konsultationerne af de patienter, som kan medvirke til det og er motiverede for det. Det er vores håb, at praktiserende læger vil bruge eller lade sig inspirere af guiden i den daglige praksis. Redskaberne er dog ikke forbeholdt læger og kan også bruges af andre kvalificerede behandlere, f.eks. praksispersonale, fysioterapeuter, psykologer og socialrådgivere, m.fl

Denne udgivelse er udarbejdet af en tværfaglig faglig arbejdsgruppe med deltagelse af Praktiserende Lægers Organisation og Dansk Selskab for Almen Medicin

Redskaberne er produktet af flere års samarbejde med og undervisning af praktiserende læger via Afdeling for Funktionelle Lidelser på Aarhus Universitetshospital og Forskningsenheden for Almen Praksis, Aarhus Universitet. De er udviklet og afprøvet dels i almen praksis af praktiserende læger med særlig interesse for patienter med funktionelle lidelser, og dels i forbindelse med behandlingsforløb for patienter med svære funktionelle lidelser på Afdelingen for Funktionelle Lidelser på Aarhus Universitetshospital.

Samlingen af redskaber, som præsenteres her, skal ses som et inspirationskatalog – en værktøjskasse - til arbejdet med funktionelle lidelser i almen praksis. Der præsenteres i alt 15 redskaber, som alle kan downloades fra Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

www.sst.dk/da/viden/Funktionelle-lidelser

Patienter med funktionelle lidelser har ofte brug for en tværfaglig indsats, derfor beskrives også vigtige samarbejdspartnere. Ikke alle patienter med funktionelle lidelser kan behandles i almen praksis og derfor beskrives også henvisningsmuligheder.

¹ Petersen, M W, et.al. Prevalence of functional somatic syndromes and bodily distress syndrome in the Danish population: the DanFunD study. Scand J Public Health, 2019, Aug 14.

² Læs mere i Sundhedsstyrelsens anbefalinger for udredning, behandling, rehabilitering og afstigmatisering fra juni 2018: <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2018/Funktionelle-lidelser--anbefalinger-til-udredning-behandling-rehabilitering-og-afstigmatisering>

Budskaber

I denne guide beskrives flere vigtige budskaber i arbejdet med patienter med funktionelle lidelser. Herunder oplistes de 3 vigtigste:

- Det er vigtigt at afdække hele det bio-psyko-sociale symptombillede samtidig med, at sundhedsperson og patient bruger redskaberne
- Foretag relevant somatisk udredning og vær opmærksom på risikoen for både over- og underdiagnosticering
- De fleste patienter kan få det bedre, nogle bliver raske, men for enkelte kan målet være stabilisering af tilstanden og undgåelse af yderligere forværring

I de næste afsnit vil et muligt patientforløb for patienter med funktionelle lidelser blive gennemgået, herunder en liste over hvilke redskaber der med fordel kan anvendes i forskellige faser. I de efterfølgende afsnit præsenteres og beskrives de specifikke redskaber kort efterfulgt af en beskrivelse af, hvilke øvrige behandlingsmuligheder der findes på området.

Redskaberne kan findes og printes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside www.sst.dk/da/viden/Funktionelle-lidelser

Viden

Funktionel lidelse er kendetegnet ved, at patienten har fysiske symptomer, som påvirker funktionsevne og livskvalitet, og som har et karakteristisk mønster. Et fælles kendetegn for de funktionelle lidelser er, at de ikke kan påvises ved blodprøver, røntgenundersøgelser eller andre medicinske tests.

Funktionelle lidelser forstås bedst ud fra en bio-psyko-social sygdomsmodel, som inddrager nedenstående tre faktorer:

- **Prædisponerende faktorer:** f.eks. genetisk sårbarhed og tidlige belastninger i livet
- **Udløsende faktorer:** f.eks. belastende livsbegivenheder (ulykke, krise og andre sygdomme)
- **Vedligeholdende faktorer:** f.eks. længerevarende stress, angst, depression, øget symptomproduktion pga. arousal, central sensibilisering, ændret uhensigtsmæssigt aktivitetsmønster og social belastning (presset økonomi, familieproblemer mv.)

De fleste mennesker oplever i perioder kropslige sensationer og forbigående symptomer som f.eks. hovedpine, svimmelhed, træthed, smerter, ubehag i maven, uden at dette nødvendigvis er udtryk for sygdom eller kræver behandling.

En funktionel lidelse er en reel sygdom. Sygdomsgraden går fra svage symptomer, der ofte går over af sig selv, over mere moderate tilfælde og til svære tilfælde, hvor patientens livskvalitet er dårlig, dagliglivets funktioner er svært påvirkede, og hvor patienten er truet både kropsligt, psykisk og socialt.

Mange med funktionelle lidelser kan få det bedre og blive raske hvis de får den rette behandling. Forskningen viser, at der findes virksomme behandlingsmetoder til helbredelse eller lindring af symptomerne.

Tidligt i forløbet

Når patienter henvender sig til den praktiserende læge med længerevarende fysiske symptomer, er det vigtigt, at lægen allerede tidligt i udredningsfasen overvejer, om patienten kan have en funktionel lidelse. Funktionelle lidelser er en differentialdiagnose på linje med andre sygdomme, og man kan udrede for en funktionel lidelse parallelt med udredningen for andre lidelser.

Funktionelle lidelser har en række karakteristiske symptomer, herunder:

- **Almene symptomer:** f.eks. træthed, svimmelhed, hovedpine, koncentrationsbesvær, hukommelsesbesvær, mundtørhed
- **Kardiopulmonale symptomer:** f.eks. hjertebanken, smerter/trykken i brystet, åndenød i hvile, varm- eller koldsved
- **Gastrointestinale symptomer:** f.eks. mavesmerter, hyppige, løse afføringer, diarré, oppustethed, kvalme, brændende fornemmelse i maven/brystet/halsbrand
- **Muskuloskeletale symptomer:** f.eks. muskelsmerter/ømhed, ledsmerter, rygsmerter, følelse af lammelse, føleforstyrrelser

Symptomerne veksler ofte over tid, så patienten både kan have timer eller dage med meget få og lette symptomer, mens andre perioder er præget af mange og svære symptomer med ekstremt lavt funktionsniveau til følge. Nogle oplever en generel overfølsomhed over for fx berøring, lys, lyd og lugte.

Når der er mistanke om, at patienten har en funktionel lidelse, er det oftest relevant med somatisk udredning. Samtidig kan man om muligt tilstræbe at undgå unødvendige eller skadelige undersøgelser og behandlingsforsøg.

Som hjælp til at foretage en grundig afdækning af den funktionelle lidelse kan det være nyttigt systematisk gennemgå de 10 punkter, som er angivet i boksen på næste side.

10 gode råd og spørgsmål til systematisk afdækning af funktionelle lidelser

1. Grundig symptomanamnese

Husk de karakteristiske symptomer og spørg til andre symptomer også

2. Spørg ind til psykologiske faktorer

(Vær opmærksom på angst og depression).

Hvordan går det ellers i dit liv? Hvordan er humøret?

3. Afdæk stress og sociale belastninger

Er der noget, der presser, belaster eller stresser dig?

4. Undersøg patientens funktionsniveau

Hvordan er en almindelig dag? Hvordan passer du dit arbejde og andre gøremål?

5. Undersøg patientens sygdomsforståelse

Hvad tænker du selv, du fejler? Hvilke tanker har du gjort dig om årsagerne til din sygdom?

6. Fasthold en venlig og nysgerrig tilgang – undlad hurtige konklusioner

7. Foretag grundig og relevant somatisk udredning

Patienten skal hverken undersøges for lidt eller for meget

8. Fortæl patienten resultaterne af alle undersøgelser – husk empowerment

Dit stofskifte, lever, nyrer osv. fungerer helt normalt. Dit hjerte er sundt, du har en stærk ryg, osv.

9. Plant et frø – åbn en dialog om funktionelle lidelser

Har du hørt om funktionelle lidelser? Der findes desværre ikke en pille eller en operation, som kan få alle dine symptomer til at forsvinde, men der er flere forskellige ting, man kan gøre for at få det bedre.

10. Undgå konfrontation og langvarige overbevisningsforsøg

Jeg vil gerne hjælpe dig. Men det er desværre ikke altid, at vi kan finde en enkel årsag til alle symptomer. Det er ikke fordi, jeg ikke vil give dig en bestemt skanning eller noget bestemt medicin, men min faglige vurdering er, at det ikke vil hjælpe dig.

Allerede i udredningsfasen kan det være en hjælp at anvende nogle af de redskaber, der giver overblik over symptomer. Redskaberne kan med fordel bruges parallelt med somatisk udredning, da både lægen og patienten kan få værdifuld viden gennem brugen af disse redskaber.

Der er fire redskaber, som med fordel kan anvendes til udredning af patienter for funktionelle lidelser jf. i boksen nedenfor.

Redskaber til udredning:

- *'Mit ugeskema'*
- *'Mine symptomer'*
- *'Min livsline'*
- *'Mit aktivitetsniveau'*

Patienter med funktionelle lidelser

Information til patienten når diagnosen er stillet

Patientuddannelse er en vej til bedre sygdomsforståelse. Information om funktionelle lidelser kan med fordel udleveres til patienten som hjemmeopgave.

I boksen herunder er angivet, hvilket informationsmateriale der med fordel kan udleveres til patienten.

Informationsmateriale til patienter

- Guiden *'Når kroppen siger fra'* er udarbejdet som folkeoplysning og kan udleveres tidligt i forløbet som oplæg til samtale (<http://funktionellelidelser.dk/om-funktionelle-lidelser/informationsmateriale/>)
Den kan bestilles gratis hos Komiteen for Sundhedsoplysning www.kfsbutik.dk
- Hjemmesider for regionale centre for funktionelle lidelser, fx www.funktionellelidelser.dk og <https://www.frederiksberghospital.dk/socialmedicinsk-enhed/center-for-komplekse-symptomer/Sider/default.aspx>. Her findes sider for patienter og pårørende, og der er videoer med både forskere, behandlere og patienter.

Sygdomsforståelse

Kerneopgaven i behandling af patienter med funktionelle lidelser er at hjælpe patienten med at forstå sygdommen og håndtere den, således at hverdagslivet påvirkes mindst muligt. Sygdomsforståelsen kan med fordel introduceres gradvist

Til arbejdet med sygdomsforståelse findes tre redskaber, som med fordel kan anvendes jf. boksen nedenfor.

Redskaber til sygdomsforståelse:

- *'Min symptom-cirkel'*
- *'Årsager til mine symptomer'*
- *'Mit filter'*

Symptomhåndtering og -mestring

Første skridt er at stabilisere patientens tilstand. Hvis patienten er begyndt at udvikle et aktivitetsmønster med periodevis overbelastning, som medfører efterfølgende sammenbrud, er det vigtigt at få brudt dette mønster. Et sådant mønster kan være meget hæmmende for muligheden for at komme sig og kan være årsag til, at symptomerne udvikler sig til en invaliderende tilstand.

Langvarige belastninger spiller ofte en væsentlig rolle ved funktionelle lidelser. Belastningerne kan være biologiske, psykiske og sociale. De fleste patienter vil derfor have gavn af at arbejde med deres ressourcer og belastninger.

I dette arbejde hjælpes patienten til at finde værdien i at bevæge sig i en retning, som er meningsfuld. Arbejdet med at finde ind til patientens værdier kan hjælpe til at finde nyt indhold i tilværelsen, selvom man måske ikke længere kan det, som man kunne engang.

I forbindelse med symptomhåndtering og –mestring kan seks redskaber med fordel anvendes jf. boksen nedenfor.

Redskaber til symptomhåndtering og –mestring:

- *'Mit aktivitetsniveau'*
- *'Mine zoner'*
- *'Min STOP-øvelse'*
- *'Mine ressourcer og belastninger'*
- *'Mine værdier'*
- *'Mine strategier'*

Længere forløb

For nogle patienter kan det blive et langvarigt arbejde at håndtere livet med en funktionel lidelse. Både i opstarten af et behandlingsforløb og undervejs i forløbet er det vigtigt at have et realistisk mål for øje.

Som med alle andre større ændringer i ens livsvilkår vil en del af patienterne opleve tilbagefald, hvor de risikerer at vende tilbage til de uønskede, gamle vaner. Ofte vil det helt automatisk være gamle mønstre, der igen træder frem, hvis patienten oplever nye belastninger og udfordringer i livet. Her kan den praktiserende læge igen være en støtte, og evt. tage fat i nogle af de redskaber, som tidligere har virket, og anvende dem igen sammen med patienten.

I forbindelse med længere behandlingsforløb kan tre redskaber med fordel anvendes jf. boksen nedenfor.

Redskaber til længere forløb:

- *'Mit spektrum'*
- *'Min måltrappe'*
- *'Mit SMARTE mål'*

Om redskaberne

I det følgende afsnit præsenteres de redskaber, som kan anvendes til og af patienter med funktionelle lidelser.

Samlingen af redskaber kan ses som en form for værktøjskasse, hvor lægen over tid kan gøre sig fortrolig med de forskellige redskaber. Redskaberne kan både bruges enkeltvis og som en del af et forløb, hvor flere eller evt. alle redskaber kommer i spil. De stiller varierende krav til lægens og patientens tid og til patientens kognitive evner og selvdisciplin, og mange af dem vil kunne bruges flere gange.

Oversigt over redskaber og anvendelse af disse i et forløb

	Tidligt i forløbet	Sygdomsforståelse	Symptomhåndtering og mestring	Længere forløb
Mit ugeskema	X	X	X	
Mine symptomer	X			
Min livslinje	X	X		
Mit aktivitetsniveau	X		X	
Min symptom-cirkel		X		
Årsager til mine symptomer		X		
Mit filter		X		
Mine zoner			X	
Min STOP-øvelse			X	
Mine ressourcer og belastninger	X	X	X	X
Mine værdier			X	X
Mine strategier			X	X
Mit spektrum		X		X
Min måltrappe				X
Mit SMARTE målskema				X

Hvem kan anvende redskaberne?

Erfaringen og tilbagemeldingen fra de praktiserende læger er, at konkrete redskaber gør det nemmere og mere meningsfuldt at arbejde med patienter med funktionelle lidelser, samt at redskaberne bidrager til at spare på den tid, som lægen bruger i den enkelte konsultation. Redskaberne er dog ikke forbeholdt læger og kan også bruges af andre kvalificerede behandlere, f.eks. praksispersonale, fysioterapeuter, psykologer og socialrådgivere, m.fl.

Hvordan kan man arbejde med redskaberne?

Redskaberne kan hjælpe patienten til at finde motivationen til at bevæge sig i den retning, som er meningsfuld for vedkommende. Lægen finder det/de mest passende redskab/redskaber frem og præsenterer dem for patienten. Patienten kan efterfølgende selv arbejde med dem i tiden mellem lægekonsultationerne. Der er udarbejdet en udførlig vejledning for hvert redskab, som skal udleveres til patienten sammen med det enkelte redskab.

Beskrivelse af redskaberne

Nedenfor følger en kort beskrivelse af hvert af de redskaber, som kan anvendes hhv. tidligt i forløbet, til sygdomsforståelsen, til symptomhåndtering og -mestring samt ved længere behandlingsforløb. Den fulde beskrivelse af redskaberne findes i udgivelsen *'Funktionelle lidelser – redskabssamling'*, som er tilgængelig på Sundhedsstyrelsens hjemmeside (www.sst.dk).

Tidligt i forløbet

- **Mit ugeskema** anvendes til at undersøge, om der er et mønster i symptomerne; herunder hvad der lindrer og forstærker symptomer. Symptomerne registreres i et skema i 1-2 uger.
- **Mine symptomer** anvendes til at danne et overblik over, hvor i kroppen patienten har symptomer. Symptomerne benævnes, og det markeres, hvor på kroppen de er lokaliseret.
- **Min livslinje** anvendes til at få et overblik over, hvordan symptomerne har udviklet sig gennem livet. Den giver samtidig et overblik over, hvilke undersøgelser patienten har været igennem og resultaterne heraf. Patienten indtegner både livsbegivenheder, sociale relationer og symptomer på linjen.
- **Mit aktivitetsniveau** anvendes til at få overblik over aktivitetsniveauet. Nogle patienter med funktionelle lidelser har et aktivitetsniveau, der svinger meget med vekslen mellem overbelastning og sammenbrud. Denne øvelse kan danne overblik over netop det. Aktivitetsniveauet registreres i et skema i 2 uger.

Sygdomsforståelse

- **Min symptom-cirkel** anvendes til at afdække, hvordan tanker, adfærd og symptomer hænger sammen. Der tages udgangspunkt i en bestemt situation, hvor patienten overvejer, hvilke konsekvenser tanker og adfærd har haft for hans/hendes symptomer.
- **Årsager til mine symptomer** hjælper med at danne overblik over symptomernes grundlæggende, udløsende og vedligeholdende faktorer. Herefter kan patienten hjælpes til at acceptere de faktorer, der ikke kan ændres og til at overveje, hvad der kan gøres ved de vedligeholdende faktorer.
- **Mit filter** hjælper med forståelse af, hvordan hjernens filterfunktion fungerer. Her markerer patienten på en tegning, hvilke signaler og sanseindtryk som er generende i hverdagen.

Symptomhåndtering og -mestring

- **Mine zoner** hjælper med at finde balancen i belastningsniveauet, så patienten hverken er overbelastet eller går i stå. Her markerer patienten, om han/hun er i overbelastnings-, udfordrings- eller komfortzonen ved forskellige aktiviteter.
- **Min STOP-øvelse** er 4 hurtige trin, som bruges af patienten til at stoppe op og mærke efter, hvordan han/hun har i det i forskellige situationer. Derudover hjælper den med at finde ud af, hvordan patienten bedst reagerer på det, patienten mærker. Øvelsen kan laves flere gange i løbet af dagen.
- **Mine ressourcer og belastninger** (også kendt som stress-brøken), anvendes til at notere sine ressourcer og belastninger for herved at danne et overblik over balancen mellem de to. Herefter kan patienten prioritere sine belastninger og lave en plan for, hvordan der kan arbejdes for at nedbringe disse. Dernæst kan patienten overveje, hvordan ressourcerne kan øges.
- **Mine værdier** hjælper patienten med at bevæge sig i en meningsfuld retning. Her bruger patienten en figur til at notere sine værdier og symptomer og derefter overveje, hvordan de strategier, patienten har til håndtering af symptomer, bringer ham/hende tættere på eller længere væk fra en retning, som giver mening.
- **Mine strategier** anvendes til at gøre vaner synlige for patienten med henblik på at vurdere, om vanerne er hensigtsmæssige eller uhensigtsmæssige i forhold til de konsekvenser, de har. Her skriver patienten triggere, strategier (vaner), samt korttidseffekt og langtidseffekt på disse handlinger ind i et skema.

Længere behandlingsforløb

Mit spektrum giver perspektiv over patientens symptomniveau. Der anvendes en figur, som bruges både til her-og-nu status og til at overveje, i hvilken retning patientens udvikling bevæger sig. Figuren kan hjælpe patienten med at acceptere sin nuværende situation og kan samtidig bruges til at opstille realistiske mål for forløbet.

- **Min måltrappe** er et godt redskab til at sætte sig et overskueligt mål – samt delmål - for behandlingen, således at patienten tager forløbet et skridt ad gangen. Her skriver patienten et overordnet mål og flere delmål ind på figuren, som udgøres af en trappe. Delmålene skal være tidsafgrænsede, så der kan evalueres og justeres undervejs i forløbet.
- **Mit SMARTE mål** kan anvendes som supplement til at hjælpe med at formulere ovenstående mål bedst muligt (jf. 'min måltrappe'). Skemaet guider patienten i at lave et specifikt, målbart, attraktivt, realistisk, tidsafgrænset og evaluerbart mål.

Øvrige behandlingstilbud

Patienter med funktionelle lidelser kan have komplekse behov, som ikke kan dækkes af almen praksis alene. Patienter med lette til moderate tilstande kan henvises til fysioterapeut og psykolog. Patienter med moderat til svære tilstande kan henvises til sygehus.

Det er afgørende, at behandleren har den rette viden og kompetencer til håndtering af funktionelle lidelser.

Kommunale tilbud

Kommuner kan have forskellige tilbud til patientgruppen. Patienterne kan henvises til patientuddannelser, hvis dette findes relevant. Der findes ligeledes kommunale træningstilbud. Aktuelle tilbud findes på sundhed.dk.

Fysioterapi

Patienter med funktionelle lidelser kan henvises til fysioterapi. Der er en vis egenbetaling men der gives tilskud til behandling. Her kan der trænes fysisk funktionsevne samt rådgives om aktivitetsniveau.

Fysioterapi til patienter med funktionelle lidelser omfatter vejledning, uddannelse i sygdomsforståelse samt udredning af fysisk aktivitet – herunder tilpasning af fysisk aktivitet og job – samt gradvis opbygning af træning og daglige aktiviteter. Fysioterapeuten kan støtte almen praksis i opgaven omkring den opfølgende behandling.

Psykolog

Ved behov for længere samtaleforløb, kan patienterne henvises til en psykolog med henblik på kognitiv terapi eller anden psykoterapi og/eller psykoedukation. Det er vigtigt at psykologen har forståelse for funktionel lidelse og har et tæt samarbejde med patientens egen læge. Funktionel lidelse i sig selv udløser ikke tilskud, så fuld egenbetaling må forventes.

Privatpraktiserende speciallæger og sygehus

Med baggrund i en individuel vurdering kan det for nogle patienter med moderate til svære tilstande være nødvendigt at henvise til privatpraktiserende speciallæge eller sygehus. Nogle speciallæger har særlige kompetencer inden for specifikke organsystemer,

f.eks. har speciallæger i reumatologi kompetencer til udredning af fibromyalgi, og speciallæger i gastroenterologi har kompetencer til udredning af irritable tarmsyndrom.

Socialmedicinsk udredning

Socialmedicinsk udredning er sundhedsfaglig rådgivning til kommunerne, hvor der foretages en udredning af funktionsevne og arbejdsevne. Denne udredning foretages ud fra en sundhedsfaglig vurdering af patientens aktuelle helbredsproblemer. De bio-psyko-sociale ressourcer og belastninger afdækkes, og der peges på eventuelle relevante tiltag, der vurderes at kunne forbedre helbredsproblemerne og derved fremme funktionsevne og arbejdsevne.

Henvisningsmuligheder varierer regionerne imellem.

Regionale centre

Der er etableret et specialiseret, tværfagligt ambulante behandlingstilbud til patienter med moderat til svær funktionel lidelse i samtlige regioner. Denne specialiserede behandling er forankret i somatikken.

Det er muligt at henvise patienter, der er moderat til svært påvirket af deres funktionelle lidelse med behov for specialiseret, helhedsorienteret eller tværfaglig udredning og behandling. Samarbejdsaftaler med f.eks. smertecentre og andre lokale behandlingstilbud, der behandler funktionelle lidelser, kan have indflydelse på den lokale visitation og medføre regionale forskelle.

Centrene modtager kun voksne patienter (> 18 år), der kan behandles ambulante. Inden patienten kan blive henvist, skal lidelsen have stået på i mindst 6 måneder og have medført omfattende påvirkning af patientens velbefindende eller dagliglivets funktioner og det sociale liv. Derudover skal der være foretaget relevant udredning for funktionel lidelse, og gængs primær behandling i almen praksis eller hos relevant medicinsk speciale skal være forsøgt uden tilstrækkelig effekt.

Patienten skal være motiveret for den tilbudte udredning og behandling.

I 2021 etableres tilbud i Region Midtjylland og Region Hovedstaden om højt specialiseret udredning, behandling og rehabilitering for patienter, der er svært invaliderede af deres funktionelle lidelse og kræver intensiv behandling og rehabilitering under indlæggelse.

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

www.sst.dk

Sundhed for alle ♥ + ●